

KARO HÄMÄLÄINEN

KOLMIKULMA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ | HELSINKI

© KARO HÄMÄLÄINEN 2012

ISBN 978-951-0-39390-1

PAINETTU EU:SSA

I'm about to lose control and I think I like it.

— THE POINTER SISTERS: I'M SO EXCITED

PROLOGI

Hän on tehnyt kymmeniätuhansia päätöksiä mutta ei yhtään näin tärkeää. Sen jälkeen mikään ei ole mahdollista. Vain kaikki.

Tällaista keikkaa hänellä ei ole ollut aiemmin.

Diili, jossa prosentit ovat miljardeja.

Helsingin huippukokouksessa sovitaan Hellenian pelastuspaketista: valtionlainojen leikkauksesta, rahoitussuunnitelmasta, menettelyn juridisesta statuksesta ja Hellenialta vaadittavasta säästö- ja omaisuusmyyntiohjelmasta.

Kuumat puheenaiheet, hikiset keskustelut.

Yahoo Weatherin viiden päivän ennusteessa pelkkää aurinkoa. Päivän ylin lämpötila 28–31 astetta. Siihen on varauduttava.

On varauduttava kaikkeen. Se on hänen työnsä.

Kokous lopettaa pitkälti toista vuotta kestäneen viivytystaistelun rajusti ja nopeasti. On pakko. Tämä on viimeinen laskuvarjo.

Jos ehdotus menee läpi, he tekevät kymmenien miljoonien voitot. Satojen miljoonien. Tieto ei ole vain valtaa, vaan se on ihan -tun paljon rahaa.

Jos neuvottelu ei johda lopputulokseen, Helleniasta tulee maksukyvytön. Euroopan pankkijärjestelmä hyytyisi ja muiden euromaiden lainansaanti kallistuisi. Kenelläkään ei ole varaa ottaa sitä riskiä.

Hän ei ota tarpeetonta riskiä, ei koskaan. Hän valmistelee kaiken huolella, ottaa huomioon yksityiskohdat, laskee todennäköisyydet.

Ilman riskiä ei ole tuottoa. Eivät he muuta tee kuin ottavat riskiä! Ei heillä -ttu ole varaa olla ottamatta riskiä!

Siksi koossa on valiojoukko, parhaat miehet.

Kylmä päätös.

Kylmä harkinta.

Helsingin keskilämpötila elokuussa on 16,3 astetta, sadanta 80 millimetriä, sadepäiviä puolet.

Siksi hän on käynyt ostamassa uutuuttaan kiiltävät John Lobb Philipp II:t. Ne hän pukisi vasta torstaina, jolloin hän olisi sankari ja stara.

Siksi hän on lentänyt paikalle henkilökohtaisesti.

Siksi hän ei ole kertonut kenellekään. Ei kenellekään.

Keskiviikko

BEST WESTERN PREMIER HOTEL KATAJANOKKA,

15:58:32

– Okei, hei! Mä tiedän, että suomalaisesta naftisti keskitasoa paremmasta hotellista saa Ilta-Sanomats, jonka mä otan mukaani huoneeseen, levitän auki vaaleanruskean päiväpeiton päälle ja käyn sängylle puolimaakuulle. Kengät tietysti päiväpeitteen ulkopuolella, mitä sä luulet? Selailen vähän peukalolla ja etusormella, katson kuvat, ahaa Jari Sarasvuo, joo, kesäparissa, okei, Ruotsin Madde, näkykö tissit? Ei, okei, eikun perse? Ei tietenkään näy! Oisko Pippaa? Näkykö Pippaa? Ei tietenkään, ettei sen systeri tuu kateelliseksi. Joitain suomalaisia jalkapalloilijoita, jotka kompastuu joka -tun sanmarinon, eiks oo Teemu Selännettä tänään, eikö Kimi Räikköstä? Eikö ees Virtasen Jukkaa, korvakorua ja merirosvohuivia? Asuntomessujen betonikämpät, jotkut julkkikset pussaa. Se näyttää niin siirappiseltsä, että alkaa tehdä mieli suolapalaa. Paris Hilton, eikä silloin yks perse riitä, se on persee. Gigantin mainoksessa epilaattori ja pöytätuuletin. Okei, sit tulee tehtäväsivut. Mä ratkaisen ristikon, ihan sen vanhanaikaisen, jossa vihjeet on alla, vaakasuoraan ykkönen, seittemän kirjainta, Raamatun mies, suluissa ”Karalahti Farrow”. Se on ovela, Karalahti, lätkänpelaaja. Mä kato seuraan kotimaan tapahtumia, vaikka asun jenkeissä, New Yorkissa, niin kuin varmaan huomasi hotellikortista. Siinä osoiterivillä, näätkö, tossa noin? Farrow on Mia. Jere plus Mia, Jeremia. Raamatussa on joku sellainen heebo. Seittemän kirjainta, täsmää. Okei, kolmonen pystyy, viisi kirjainta. Räjähävä tyttö. No, se ei ole napalmia se, se me -ttu tiedetään. Liikaa kirjaimia, ja sitä paitsi sehän alkaa ämmällä, koska Jeremia on oikein ja siitä tulee tän sanan ekaksi sen kolmanneksi viimeinen kirjain. Okei, mikä se on, sano sä, sano!

Pyöreäposkinen vastaanottovirkailija katsoo häntä tiskin takaa ja elehtii pahoittelua. Tytöllä on yllään vaakaraitainen puuvillapaita, niin kuin vankikarkureilla Ankkalinnassa ja mustavalkoisissa jenkkikomedioissa, joissa roistot ovat tyhmiä mutta poliisit vielä tyhmempiä, ja niin sen on oltava, kunnallisessa kuukausipalkkavirassa pärjää väistelemällä pomoa mutta yksityisyrittäjä on töissä 24/7.

Kun löysää paitaa katsoo suoraan silmiin, se paljastaa tytön olevan pyöreäposkinen myös sieltä.

– Meillä ei valitettavasti...

Itse asiassa melkoiset melonit, Ilari Rautavaara huomaa, kun tyttö kääntyy vinottain.

– Älä vaihda aihetta! Viis kirjainta, räjähtävä tyttö ja alkaa ämmälä. Mikä sun nimi on? Okei, sehän lukee tossa lapussa, pinssissä... mikä hitto ton nimi on *in Finnish*... rintamerkissä. Janica. *Janica, I'm sorry for my Finnish*. No Janica se ei ole, liikaa kirjaimia. Eikä tää siis ollut mitään henkilökohtaista.

– ...ole Ilta-Sanomia.

– Sä sanoit sen jo. Sä sanoit sen jo! Käsitellääs yksi asia kerrallaan. Okei, Janica? Saanks mä sanoa Janeksi? Jane, niin kuin Tarzanilla ja Agatha Christiellä.

– Olen pahoillani.

Näitä naapurintyttöjä, kesäharjoitteluun päässyt opiskelija, jonka hän on saanut vapisemaan, ja niin on oikein, sillä hän on nyt asiakas, joka on oikeutettu saamaan palvelua, eikä Suomessa saa palvelua, ellei sitä vaa-di. Se on -ttu taivaan tosi.

Saat just sen, mitä haluat. Ja just se sulle kuuluu! Niin puhui Ben Timberlake, hänen ensimmäinen opettajansa jenkeissä. Ne olivat lisäravinteita silloin, ensimmäinen vuosi kesken jääneen lukion jälkeen. Hän on tekijä, ei lukija.

Saat just sen, mitä haluat. Ja just se sulle kuuluu! Niin kuin iltapäivälehti hotellihuoneeseen, tässä näin, Best Western Premier -hotellin aulaassa Helsingin Katajanokalla tältä opiskelijatyttöseltä, jonka tummanruskeat hiukset on leikattu potan tai boolimaljan avulla.

Etuhiukset puurolautasella.

– Viis kirjainta ja ämmällä alkaa. Räjähtävä tyttö, Ilari Rautavaara

kiristää, kitinä kuuluu, säle rasahtaa. Tytön ilme muuttuu hankalamaksi, olo epämiellyttävämmäksi, kun tytsy ei tiedä, miten pitäisi toimia. Tällaista tilannetta varten ei ole annettu toimintaohjeita vastaanottoapulaisen pikakurssilla, eikä tuollainen Jane osaa syödäkään, ellei joku käske nostamaan lusikkaa suuhun ja nielaisemaan. Sellainen suomalaisen peruskoulun kasvattama Pisa-ylpeys. Osaa derivoida mutta ei laskea yks plus yhtä. Jossa yksi on asiakaspalvelu ja toinen ykkönen...

– Nina hei.

– Okei, tää ei selvästi ole sun juttu. Ei voi olla Niina, kun alkaa ämmällä, mutta muuten aika hyvin.

Toinen respatyttö hymyilee toispuolisesti saksalaispariskunnalle, joka vetää violettikytkisellä kovamuovilaukulla kohtisuorat urat raidoitettuun kokolattiamattoon ja häipyä hissiä kohti.

– No okei. Sen ristikon mä joka tapauksessa ratkaisen olkanojassa sängyllä, jos teidän hotellin mainoskynä sattuu tänään toimimaan. Jos ei, mulla on kyllä täällä musta Cartier Trinity, hän sanoo ja taputtaa puvuntakkinsa rintaa. Kynää ei tunnu. Ei hän kuljeta sitä mukanaan, kuudensadan taalan kuulakärkeä, mutta mistä tyttö sen tietäisi? No ei -ttu mistään!

– Niin mä kuule olen suunnitellut tekeväni. Niin mä teen joka kerta, kun palaan kotimaan kamaralle, enkä mä täällä niin usein happane, että oppisin ulkoa ristikoiden vakiovihjeet: *Tea* – *Ista*, *koomikko* – *Tati*, *Ismail* – *Atik*. En mä ratkaise sanaristikoita. Mä ratkaisen vähän isompia juttuja kuin entisten näyttelijöiden ja urheilijoiden nimiä. Kestääkö hopean hintaralli vai pannaanko futskat myyntiin? Kannattaako lähteä vetämään *long/shortia* Sony–Nintendo-parille vai myydä Shelliä ja ostaa BP:tä? Kestääkö banaanibondien hintaero *T-Billiin* seuraavan kahden neljänneksen ajan vai liikkuuko se yli 50 basispointsilla jompaankumpaan suuntaan? Okei, ei tartte vastata, ei tartte vastata, eikä tartte olla näkemystä siitä, onko nyt oltava *all-in* osakemarkkinoilla vai kenties bondeissa saati pelätä niin -tusti ja lykätä kaikki varat kultaan, mutta sellainen ihan yksinkertainen asia kuin suomalainen iltapäivälehti, niistä vanhempi ja suurempi. Nimi on *Ilta-Sanomat*. Se on sellainen tabloidkokoinen julkaisu, jonka mä mielelläni ottaisin nyt tästä mukaani, mutta sinä sanot, ettei se onnistu.

– Kun meillä ei valitettavasti...

– Kai tässä lähellä on joku R-kioski? Sellaiset sinivalkoiset mainos-teipit. Ainakin ennen oli.

– Uspenskin katedraalia ennen on K-kauppa. Sieltä varmaan löytyy.

– Hyvä. Mahdollisimman nopeasti. Mulla on illalla menoa.

– Nina hei, voisitko...?

Tyttö katsoo vieressään tummapuisen vastaanottotiskin takana seisovaa hädin tuskin puolitoistametristä blondia, jonka suu on auki kuin kalalla ja silmät hakevat kiinnekohtaa. Vähän yksinkertainen, tai elämänsä -ttuuntunut. Suussa yhä toispuolinen hymy, jolla teinit tapavat ilmaista... jotain.

– Kun meillä ei ole enää Ilta-Sanomia, mutta tarvitsetteko internet-yhteyttä? tyttö vielä yrittää ennen kuin blondi astuu hänen paikalleen.

– Tarvitsen. Totta -tussa mä tarvitsen. Mä tarvitsen internetyhteyden ja mä tarvitsen -ttu sen Ilta-Sanomien, Rautavaara laskee sormillaan kahteen, että blondikin ymmärtäisi.

Blondin paita kohoaa vain vähän. Se on vielä teini.

– Herra vetää itse monot jalkaan ja hakee sudokunsa kaupasta, se sanoo. Purkka venyy leukojen välissä.

– Siis miten oli?

– Oli siten, että tää mesta on hotelli eikä mikään Hyde Park, jonne saa mennä aukomaan päätänsä. Tosta noin ulos, pari korttelia ja kauppa on siinä vasemmalla. *On the left hand side*, jos herra ymmärtää paremmin cockneytä.

Ympyräsuiselta pikkupimulta tulee ihan eri settiä kuin brunetilta.

– Okei! Tossa on kymppi. Osta samalla vaikka joku Ärrä-pussi. Jos niitä vielä on. Tai Magnum-jäätelö ja nuole sitä koko paluumatka, mutta älä unohda Ilta-Sanomia.

Tyttö tuijottaa sinisillä silmillään hänen ohitseen ja reagoi hitaasti. Aineissa, on varmaan aineissa. Rauhoittavissa ainakin.

– Muista, se on Ilta-Sanomien, ei Iltalehti. Lopuilla rahoilla voit pitää kiva.

– Ai ostaa Magnumin ja pussin Missä-X:iä?

– Tai Suffelia – mistä sä nyt tykkäät.

Tyttö seisoo käsi ojossa, pieni kämmen ylöspäin. Nuken käsi.

- Lisää hilloo. Ei noi riitä alkuunkaan.
- En mä aatellut maksaa sun silikoneja.
- Heko.
- Nina, älä, brunetti suhahtaa pikkupimulle. – Käy ostamassa se lehti.
- Tolle aasille muka?
- Mikä oli se sana?
- Eka sana oli tolle, toka sana aasille ja kolmas sana oli muka. Niiden perään tulee kysymysmerkki. Ekstrabonaritieto kaupan päälle samaan hintaan. *På köpet.*

- Nina!

Brunetti kiskoo blondia hihasta. Tämä ei liikahda vaan katsoo yhä jonnekin Rautavaaran ohitse. Hänen tekee mieli kääntyä katsomaan, mitä tyttö tuijottaa, mutta nyt ei siristellä eikä ihmetellä. Blondi on tehnyt tästä matsin, kova kovaa vastaan, ja hän on oikeassa, hän on asiakas. Blondi on väärässä. Pimu on tallannut balleriinallaan hänen ruskeille Mephistoilleen, jotka hän on ostanut edellisviikolla Madison Square Gardenin myymälästä. Sisäänajo on vielä kesken, oikean jalan pikkurpaan ulkosyrjään on kohonnut rakkula, vaikka hän on höllännyt kengänauhat Atlantin yllä. Juuri siihen kohtaan ylimielinen respatyttö on polkaissut vastoin kaikkia asiakaspalvelun käytössääntöjä.

Hipaissut, tuollainen tyttönen.

Asiakaspalvelun ensimmäinen askel: *Kehaise! Saa asiakas tuntemaan olonsa miellyttäväksi.*

Ilari Rautavaara on hymyillyt farkuistaan ulos pursuaville punaniskoille, keksinyt pirteää sanottavaa vessapaperisäkin kanssa Wal-Martin ulko-ovea kohti vyöryvän naisen XXL-kokoisesta Minni Hiiri -T-paidasta. Hän on auttanut perheenäitejä ostoskärryjen työntämisessä. Nuolleet kengät -ttu kiiltävämmiksi kuin viereisen tiskin pikasuutari, puhunut sokerisemmalla suulla kuin toisella puolella olevan donitsiliikkeen asiakkaat.

Toinen askel: *Ota asiakkaaseen positiivinen kontakti!*

Monivitaamiinivalmistepurkki lentää hypermarketin aulan ilmatilassa hänen kädestään katossa välkkyvää loisteputkea kohti. Se pyörähtää ilmassa. Lakikohdassa vauhti on nollassa, sanoo fysiikka. *Save money. Live better.* Hän ottaa purkin kiinni toisella kädellään, vie sen kätensä taak-

se ja kysyy kassakuittiaan tutkivalta mieheltä, joka on tasannut hansjürgen-viiksensä viimeksi kaksi kuukautta sitten: ”Kummassa kädessä?”

Odottaa, että mies nostaa katseensa kuitista ja ymmärtää, että häntä on puhuteltu.

Öö, vasemmassa.

Siirrä purkki selän takana vasempaan käteen.

No niinpä olikin!

Purkki näyttävästi esiin. Se virittää positiivisen huomion objektia kohtaan.

Kolmas askel: *Syvennä kontaktia, tehokkaasti asiaan!*

Mitä lisäraavinnevalmistetta käytätte?

Ee... ää... en minä mitään.

Ette käytä mitään? Olettepa onnekas, koska viiksenne ovat noin komeassa kunnossa! Tiesittekö, että hiuksista ja viiksistä näkee ensimmäisenä ihmisen ravitsemustilanteen? Kokenut parturi tietää vitamiinipuutteet hiustenleikkuun jälkeen yhtä hyvin kuin lääkäri verikoikeista.

Jaa.

Asiakas lähtee mukaan. Kontakti pysyy yllä.

Hyvä onni ei välttämättä kestä ikuisesti. Vaikka olette nyt hyvässä kunnossa ja kaikin puolin terve, ikääntyminen aiheuttaa lisääntyvää vitamiinien ja kivennäisaineiden tarvetta. Varautuminen kannattaa aloittaa hyvissä ajoin, jotta elimistö on valmiina ja kestävä hyvässä kunnossa pidempään, eikö niin?

Niin varmaan.

Neljäs askel: *Aggressiivisesti päin!*

Meillä olisi tässä oikein itärannikon olosuhteita varten kehitetty valmiste. Yksi tabletti Vitamaxia aamulla aamupalan yhteydessä.

Aamupalasta saa mainita vain, jos asiakas näyttää siltä, että hän syö aamupalan. ”Aamulla” on hyvä sana. ”Päivittäin” kuulostaisi lääkärin reseptikieleltä, joten sitä pitää välttää.

Helppoa, eikö vain?

Siltähän se kuulostaa, mutta...

Viides askel: *Liimaa asiakas!*

Ai mitä tämä maksaa? Eipä kuulkaa mitään. Tästä saatte ensimmäi-

sen purkin ilmaiseksi mukaan ja pääsette heti parantamaan elimistönne ravitsemustilaa.

Työnnä purkkia asiakkaalle. Saa asiakas tarttumaan purkkiin, ottamaan se käteen, kääntelemään. Parasta on, jos hän laittaa sen ostoskassiinsa.

Tämän jälkeen postissa tulee automaattisesti kerran kuukaudessa aina kuukauden tarvetta vastaava määrä monivitamiinitabletteja. Eikä maksa kuin 19,90 plus postimaksut.

Maksaahan se.

Pieni hinta elimistönne hyvinvoinnista.

Kuudes askel: *Kloussaa diili!*

Tilauslomake valmiiksi kirjoituslupustalla, kynä kädessä.

Mikä olikaan postinumeronne?

Kiitos, ja katuosoitteenne?

Ja saisinko tähän vielä allekirjoituksenne?

Kiitos ja oikein hyvää kotimatkaa!

Kun myyntitilannetta harjoiteltiin vanhasta muistista kolmannen tähden saaneen hotellin kokoushuoneessa, jokainen omalla vuorollaan, kaksi kerrallaan muiden edessä toinen ravinneasiatuntijana, toinen asiakkaana, Rautavaara sanoi lopputoivotuksen yhteydessä: teitte järkevän päätöksen, jota ette taatusti tule katumaan. Myyntikoulutuksen vetäjä, punaiseen slipoveriin pukeutunut mies, joka ajoi lisäravinneyhtiön mainosteipatulla urheiluautolla, kysyi loppukeskustelussa muilta: mikä meni vikaan?

Joku eturivin perheenäideistä viittasi ja tiesi: ei saa viitata katumiseen.

Aivan oikein. Jos sanotte asiakkaalle viimeiseksi, että hän ei tule katumaan ostostaan, hän miettii koko matkan autolle, pakatessaan ostoksia takakonttiin ja ajaessaan kotiin, miksi hänen pitäisi katua. Kotonaan hän kertoo puolisolleen, ja he yhdessä miettivät, minkä ihmeen vuoksi päätöstä pitäisi katua. Keksisivät, etteivät he itse asiassa tarvitse lisäravinteita. Huomaavat, että heidän aiemmin käyttämänsä merkki on paljon halvempaa. He peruvat tilauksen.

Sanotaan tämä vielä kaikki yhdessä: Älä puhu katumisesta.

Älä puhu katumisesta.

Hän muistaa kuorolausunnan, hän muistaa vesisateisen Baltimoren, hän muistaa kokoushuoneen nuhraantuneet plyysituolit.

Asiakaspalvelua. Myyminen on asiakaspalvelua, ja hän on hionut joka-tun sanan, ettei vain loukkaa mitään vähemmistöä. Jotta herättää luot-tamusta mutta antaa samalla vaikutelman rennosti tyypistä. Hän on -ttu harjoitellut peilin ääressä parranajon jälkeen, kun vuokrayksikön pieni kylpyhuone on tulvinut partavaahdon miehekästä tuoksua.

Jumalauta hän on joutunut nöyrytymään!

– Ymmärrätkö sä ollenkaan, että sinä olet palveluammattissa? Rauta-vaara kysyy blondilta. Kuusitoista? Seitsemäntoista?

– Joo. Hiffaatko sä ollenkaan, että sä olet pelle?

– Nina, lopeta!

Tyttö seisoo yhä käsi ojossa, kympin seteli kämmenellä kuin pesämu-na kerjäläisen hatussa.

– No mitä?

– Latoo siihen fyrkat, niin mä käväsen kaupassa.

– Lehti maksaa jotain euron. Siinä on yhdeksänsadan prosenttin tippi.

– Upcider maksaa kaks ja puol pullo. Kertaa kuus. Viistoista.

– Onko sinulla edes ikää?

– Hui, portsarisetä.

– Kuules tyttö. Nyt jos tuo äänensävy ei muutu kunnioittavammaksi, pyydetään hotellinjohtaja paikalle kertomaan, mikä on sopivaa käytös-tä silloin, kun palvellaan liikematkustajaa, jolla on taskut täynnä kanta-asiakaskortteja ja niissä platinatason luokitukset.

Hän laskee tytön kämmenelle toisen punaisen setelin.

– No jo kesti.

– Mitä nyt sanotaan?

– Ei tollasten spedejen kanssa jaksa selvin päin.

Blondi kääntyy, lamsii respan takaa raitapaidassaan, mustassa mini-hameessaan ja sandaaleissaan, kävelee hänen ohitseensa kuin häntä ei oli-sikaan, painaa vaaleanpunaisen iPhone'n korvalleen.

– Mä tässä moi... Ei ku piti hoidella yks perttipasanen... Mullon pari-kymppiä. Nähdääks vartin yli sipulikirkon puistossa? Mä tuon tsidut... ei, mullon fyrkat kaheksaan... Ja jos näät jossain Ilta-Sanomia, ota messiin...

Liukuovi aukeaa blondin edessä.

– No ratkoo vittu sudokuu.

HELSINKI–VANTAAN LENTOASEMA, 16:03:04

Kaikki aiemmat matkat painavat viimeisen kerran harteilla. Silti hartiat eivät lysähdä kasaan eikä ryhti painu kumaraan niin kuin sitä edeltäneillä matkoilla, viidenneksi, kuudenneksi, seitsemänneksi viimeisellä.

Silloin tulevaisuus oli vain harmaita superlonpalloja, joiden tehtävä on pehmentää maailman iskut. Ne eivät pehmentäneet. Ne vain sumensivat ja muuttivat maailman harmaaksi.

Väsyneet matkat olivat raskasta suorittamista vailla lopun lohtua. Toive ei riittänyt tuomaan puhtia. Sen antoi vasta lopullinen päätös.

Viimeinen kerta kuiskii kevyesti oikealla olkapäällä: ei enää, ei koskaan enää. Se saa liikkeet pysähtymään kesken, ajatuksen unohtumaan, katseen kohoamaan kattoon.

Se kehottaa nauttimaan. Se vaatii muistamaan.

Siksi Conrado Iliades saattaa seisahtua keskelle Helsinki–Vantaan lentoaseman saapuvien matkatavaroiden kerrokseen laskeutuvaa portaikkoa, nojata jalopuiseen kaiteeseen, jäädä sivelemään sen lakattua pintaa ja havahtua vasta, kun hänen avustajansa koskettaa häntä käsivarresta.

– Jaahas. Niin.

Se ei ole lainkaan hänen tapaistaan. Hänen avustajallaan on täysi syy epäillä, että hän on sairas.

Sillä Conrado Iliades on mies, jota pelätään. Hänellä on tappajan maine ja metallipalkeilla kehystetty julkikuva, johon eivät kuulu epävarmuudesta kertovat pysähtelyt eivätkä heppoiset ajatukset. Kun Conrado Iliades puhuu, sanat putoilevat 198 senttimetrin korkeudesta iskeäkseen alakoukkuina vastustajien leukoihin. Ne saavat kuulijoiden päät retkähätämään ja poskilihat vetäytymään kuin vanukas.

Hän jyrää valitsemaansa suuntaan. Hän ei katso sivuille eikä vilkutele yleisölle, vaikka oppikirjat käskisivät tekemään niin. Pitäisi hymyillä kuin Kennedy, niin kuin maailma muka olisi kaunis ja ratkiriemukas. Eikä hymykään auttanut. Hymyn takia Kennedy ammuttiin. Kuka kestää sellaista virnuilua?

Iliades ei ole kertonut vetäytymissuunnitelmastaan avustajalleen. Ei kenellekään. Hänen tapansa ei ole kertoa keskeneräisistä asioista. Hän punnitsee, päättää ja kantaa vastuun tekemästään päätöksestä. Poliitikassa kaikki eivät ole pitäneet siitä.

Juuri kukaan ei ole pitänyt siitä. Etenkään hänen omassa puolueessaan. Häntä pidetään vaikeana, arvaamattomana ja omapäisenä.

Hän on vaikea, arvaamaton ja omapäinen, koska muita vaihtoehtoja ei ole.

Ei hän aina ole ollut sellainen. Vasta viime vuodet, velkakriisin vuodet, ovat pesseet hymyn hänen kasvoiltaan.

– Onko kaikki hyvin?

Andreas Smith seisoo häntä kaksi porrasta alempana Nokian matkapuhelin kädessään. Miehen päälaki ulottuu häntä vyötäisille.

Smith on pieni ja nopea, hän iso ja hidas.

Iliades on palkannut puoliksi yhdysvaltalaisen Smithin avustajakseen viisi vuotta sitten, ensin pääministerin kansliaan hoitamaan lehdistösuhteita. Viime vaalien jälkeen, heidän jäätyään oppositioon, hän on vienyt miehen mukanaan puolueen keskustuomistoon niin kuin työpöydän valaisimen ja kaksi vuosikymmentä sitten vanhentuneen maailmankartan, joka on ollut hänen seinällään uran kaikki vaiheet. Karttaa vilkaistessaan Iliades muistaa, kuinka opetteli siitä maailman valtiot ja osasi koululaisena nimetä ne, niiden pääkaupungit ja värittää liput.

Silloin oli selvät blokit, itä ja länsi, ensimmäinen ja toinen maailma, niiden ulkopuolella kolmas. Oli maailmanpolitiikka ja YK:n turvallisuusneuvosto, sen pysyvät jäsenet. Oli Neuvostoliitto ja SALT-sopimuksella lievennetty ydinaseuhka. Oli selvärajainen tarvittava tieto ja *status quo*.

Oli politiikka, joka oli politiikkaa.

– Kaikki on oikein hyvin, hän tiuskaisee.

Eikä mikään ole hyvin, niin kuin ei ole ollut kahteenkymmeneen vuoteen.

Smith hyväksyy vastauksen, on jo kääntänyt katseensa matkapuhelimeensa, jota hän hipaisee oikealla etusormellaan. Smithin vasemmalla olalla roikkuu matkustamolaukku tietokoneineen, kivennäisvesipulloineen ja Applen soittimineen, jonka nappikuulokkeet Smith laittaa korvilleen viimeistään silloin, kun lentoemännät kävelevät koneen käytävää pelastusliivien kanssa.

Smith on hipaisijoita. Hän koskettaa muttei tartu. Se on sukupolvikysymys, ja vaikka mies ei ole häntä kuin viisitoista vuotta nuorempi, hän on eri ajan ihminen. Conrado Iliades ei hipaise vaan rutistaa. Hän kiintyy hitaasti ja syvästi, on kärsimättömänäkin pitkämielinen ja uskoo sinnikkääseen työhön. Smithille aika on haketta ja sahanpurua, jota kosteus pitää yhdessä ja jonka tuuli puhaltaa pois. Smith innostuu projekteista ja syöksyy eteenpäin luodin nopeudella.

Siksi hän tarvitsee Smithiä.

Marakatti ja norsu. Niin konservatiivipuolueen lehden pilapiirtäjä-lä on tapana kuvata heidät. Eikä se väärin ole. Smith hoitaa hänen lausuntonsa, pyörittää Facebook-profiilia ja Twitter-tiliä. Ja kertoo myöhemmin hänelle, mitä internetin uutispalvelut kertovat hänen sanoneen.

Iliadesille jää murahteleminen. Sillä hän hallitsee puoluetta, puolta maata ja Euroopan nurkkaa.

Ensi kuussa kukaan ei odota häneltä twiittejä lentoasemilta. Ei huipukokousten luokkakuvia, tuulen sotkemia hiuksia. Ei iltapäivälehdessä kolumnistin naljailuja hänen ryppyisestä kauluspaidastaan. Rutistuneista housunnivusistaan. Tylsistä solmioistaan. Ei älykkötoimittajien täysin paikkansa pitäviä syytteitä.

Ylihuomenna hän olisi vapaa mies. Huomisiltana hän ilmoittaisi lupuvansa demokraattisen sosialistipuolueen puheenjohtajan tehtävästä ja pyytäisi ensimmäistä varapuheenjohtajaa astumaan sijalleen välittömästi. Hän tekisi sen näyttävästi, ottaisi viimeisen suuren mediavoiton, jolla hän voittaisi sodan ja hankkisi arvostuksen loppuelämäkseen.

Hän on miettinyt puheen avainlauseita harvoin rauhallisina hetkinä, silloin kun on herännyt ilman herätyskelloa, silloin kun on päässyt neuvottelutauolla yksin vessaan.

Ylihuomisaamuna hän olisi kotona, pitäisi kokouksen puoluejohdon kanssa. Hän vastaisi kotimaan tiedotusvälineiden kysymyksiin ja alkaisi

tyhjentää työhuonettaan puoluetoimistossa. Rauhallisesti, samalla muistoja inventoiden.

Parlamentissa hän vetäytyisi rivijäseneksi eikä asettuisi ehdolle seuraavissa vaaleissa, jotka tulisivat hyvin pian.

Silti hän ennättäisi nauttia vielä lukuisista viimeisistä kerroista parlamenttitalon marmorikäytävillä, kahvilan nelikulmaisten lasipöytien ääressä, suuren istuntosalin taittuvilla penkeillä, joita hän ei saanut vaihdettua, vaikka yritti sinnikkäästi ollessaan parlamentin puhemiehenä. Kahteen otteeseen. 1990-luvun lopulla, jolloin hän oli vielä kohtuullisen mukava mies. Nyt istuinten vaihtamiseen ei riittäisi kenenkään rohkeus. Ellei parlamenttitaloa myydä kiinteistösijoitusyhtiölle, joka saneeraa sen hetkessä uudeksi, korottaa vuokraa, ja jos parlamentti ei maksa, tilalle otetaan ruotsalainen muotikauppa, amerikkalainen ravintolaketju, ranskalainen pelikasino.

Matkatavarahihna kirskuu ja nykii kuin ruuansulatusvaivainen käärme. Viereisellä hihnalla pyörivät viimeiset Tukholmasta ja Milanosta saapuneiden matkustajien laukut.

Iliades on lentänyt ensimmäisessä luokassa ja poistunut koneesta ensimmäisten joukossa päästäkseen odottamaan matkalaukkuaan muita aiemmin. Hän ei ole oppinut nauttimaan lentämisestä. Lähes kaksimetritinen mitta luo poliittista uskottavuutta, mutta lentokoneessa hän tuntee itsensä kömpelöksi. Valtion Learjetista piti luopua sairaanhoitajalakon neuvottelujen yhteydessä. Se oli symbolinen myönnytys. Se oli helppo päätös kaikille niille, jotka eivät ole lentäneet koneella kuin sivistysvaliokunnan opintomatkalle São Paoloon. Iliades alkoi käyttää vuokra-konetta parlamentin kuluja tutkivien toimittajien näyttävistä listauksista ja lööppikuvista huolimatta.

Soutuveneelläkö pitäisi kulkea? Vai polkuautolla? hän kivahti toimittajien mustapäisiin mikrofoneihin.

Se nosti hänen suosiotaan. Kansa halusi poliitikon, joka ei nuollut toimittajien kenkiä.

Muut edustajat eivät. Yksityiskonevuokraotsikot nostivat kohun, saivat maaseutuedustajat kaivamaan verbaalisesta tuluskukkarostaan verovimmät vertaukset. He hioivat ja hiillostivat, ja niin parlamentti kopautti päätöksen, joka kielsi yksityiskoneiden käytön. Kielsi! Se oli suoraa kiu-